

Національний банк України
Генеральний департамент грошово-кредитної політики

Монетарний ОГЛЯД

за I квартал 2013 року

Головне

Макроекономічні умови реалізації грошово-кредитної політики в I кварталі 2013 року характеризувалися покращенням показників платіжного балансу – його зведений профіцит за цей період становив 1,8 млрд. дол. США (у відповідному періоді минулого року сальдо було від’ємним – 0,6 млрд. дол. США). Водночас на фоні позитивних тенденцій розвитку в сільськогосподарському секторі (зростання в I кварталі 2013 року на 5,8 %) продовжувався спад у промисловості (зменшення в I кварталі 2013 року на 5,0 %).

Грошово-кредитна політика за таких умов сприяла забезпеченню стабільності грошової одиниці України та підтримці сформованих наприкінці 2012 року позитивних тенденцій у динаміці та структурі ліквідності, ресурсної бази банків і вартості коштів.

Упродовж I кварталу 2013 року в Україні підтримувалося низькоінфляційне середовище – індекс споживчих цін у березні в розрахунку до грудня попереднього року становив 0,1 % (у річному вимірі – “мінус” 0,8 %), а приріст базового індексу споживчих цін – “мінус” 0,2 % (0,4 %).

Підтримці цінової стабільності сприяв прогнозований розвиток ситуації на валютному ринку. За I квартал 2013 року обсяг міжнародних резервів збільшився на 0,7 % і за станом на 01.04.2013 року становив 24,7 млрд. дол. США (в еквіваленті). Обмінний курс гривні відносно долара США на міжбанківському валютному ринку за січень – березень 2013 року знизився на 0,56 % – до 8,0974 грн./дол. США, а за операціями з продажу населенню готівкового долара США – на 0,73 % – до 8,1476 грн./дол. США.

Динаміка грошової пропозиції була адекватною макроекономічній ситуації. Збільшення монетарної бази в I кварталі 2013 року на 0,3 %, підсилене дією механізму мультиплікації коштів, забезпечило приріст грошової маси в цей період на 3,6 %.

Стабільність грошової одиниці України сприяла зростанню довіри до неї з боку суб’єктів економіки. Зокрема весь обсяг приросту депозитів у I кварталі 2013 року (4,3 %) був забезпечений за рахунок збільшення обсягу коштів у національній валюті на 8,1 %, тим часом обсяг коштів в іноземній валюті зменшився на 0,6 %.

Розширення ресурсної бази банків позитивно впливало на стан їх ліквідності. Середньоденний обсяг коррахунків банків у I кварталі 2013 року становив 25,6 млрд. грн. порівняно із 20,3 млрд. грн. у IV кварталі 2012 року. Це відповідним чином позначалося на динаміці вартості коштів – середньозважена ставка за кредитами в національній валюті за цей період зменшилася з 17,6 % до 15,9 %. Проте в умовах наявності значних зовнішніх ризиків і невизначеності щодо подальшого розвитку ситуації на ринках кредитна активність банків відновлювалася недостатньо високими темпами. Водночас показник приросту

обсягів кредитування реального сектору економіки в I кварталі 2013 року (1,7 %) був більшим, ніж у відповідному періоді минулого року (0,6 %).

Реальний сектор економіки

Макроекономічні умови реалізації грошово-кредитної політики в I кварталі 2013 року були помірно сприятливими.

Позитивні імпульси для макроекономічного розвитку надавав внутрішній попит, чому сприяло продовження тенденції щодо зростання доходів населення – приріст *реальної заробітної плати* за I квартал 2013 року становив **9,9 %** порівняно з відповідним періодом минулого року.

Зростання споживчого попиту відображалось в позитивній динаміці роздрібною торгівлі та харчової промисловості.

Зокрема *обсяг обороту роздрібною торгівлі* за I квартал 2013 року збільшився на **13,4 %** порівняно з відповідним періодом минулого року.

Обсяг виробництва харчової промисловості за цей період зріс на **6,3 %**. Водночас позитивні тенденції розвитку в сільськогосподарському секторі сприяли поживленню в харчовій сфері.

Так *обсяг сільськогосподарського виробництва* в I кварталі поточного року збільшився на **5,8 %** порівняно з відповідним періодом минулого року.

Водночас об'єктивно низький зовнішній попит відповідним чином позначився на динаміці *промислового виробництва*, обсяг якого у I кварталі 2013 року зменшився на **5,0 %** порівняно із відповідним періодом минулого року.

Так зменшилися обсяги виробництва експортоорієнтованих галузей економіки, зокрема *металургії* (на 7,8 %), *машинобудування* (на 14,9 %) та *хімічної промисловості* (на 21,8 %).

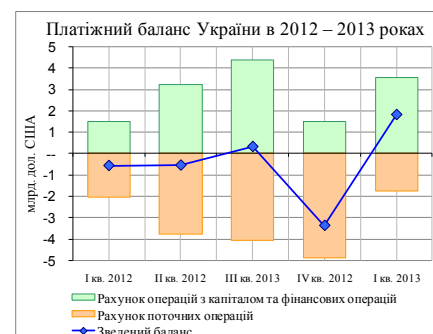
Також зниження було зафіксовано у *виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення*, яке за I квартал поточного року становило **21,3 %**, що в значній мірі обумовлювалося зупиненням вітчизняних нафтопереробних заводів.

Чинником зниження промислового виробництва було і зменшення споживання (через відносно теплу погоду) та відповідно *обсягів постачання електроенергії, газу, пару та кондиційованого повітря* (на **6,2 %**).

Платіжний баланс України (за попередніми оцінками)

Стан платіжного балансу України на початку поточного року суттєво покращився порівняно з відповідним періодом минулого року. Так *сальдо зведеного платіжного балансу* в I кварталі 2013 року було додатним і становило **1,8 млрд. дол. США**, тоді як у I кварталі 2012 року воно було від'ємним ("мінус" 0,6 млрд. дол. США).

Такого результату досягнуто як за рахунок зниження дефіциту поточного рахунку, так і збільшення надходжень рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій.

Зокрема **дефіцит поточного рахунку** в I кварталі поточного року становив **1,8** млрд. дол. США (у відповідному періоді 2012 року – 2,1 млрд. дол. США).

Профіцит рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій у I кварталі 2013 року становив **3,6** млрд. дол. США, тоді як у відповідному періоді минулого року – 1,5 млрд. дол. США. Основними чинниками збільшення надходжень за цим рахунком було залучення боргових ресурсів як державним, так і приватним секторами, а також зниження девальваційних очікувань, що відповідно сприяло збереженню низького попиту на іноземну готівкову валюту.

Приріст готівкової валюти в позабанківському обігу в I кварталі поточного року був майже наполовину нижчим (на 49,3 %), ніж у відповідному періоді минулого року.

Інфляційний розвиток

У I кварталі 2013 року зберігалось низькоінфляційне середовище – у березні приріст **індексу споживчих цін** з початку року становив **0,1** %. У річному вимірі фіксувалася дефляція – **0,8** % (порівняно з 0,2 % у грудні 2012 року).

Основними чинниками забезпечення цінової стабільності були такі:

насичення ринку продовольчими товарами за рахунок значних обсягів урожаю та покращення інфраструктури для його зберігання і оброблення. Зокрема зниження цін на **продовольчі товари** в березні 2013 року порівняно з відповідним місяцем минулого року становило **3,6** %. Найбільше серед продуктів харчування зменшилися ціни на **яйця** (23,5 %), **овочі** (21,7 %), **цукор** (на 17,5 %) та **фрукти** (7,9 %). Зниження цін на продукти харчування в Україні відбувалося на фоні здешевлення продовольства на глобальних ринках – відповідні ціни за даними Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН у березні знизилися на 1,7% у річному вимірі;

відсутність суттєвого коригування тарифів на комунальні послуги – ціни за категорією **“Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива”** у березні 2013 року в річному вимірі знизилися на **0,2** %;

адекватне монетарне регулювання – з одного боку Національний банк України утримувався від зміни параметрів основних монетарних інструментів, демонструючи рішучість і надалі утримувати інфляцію під контролем. З іншого – не перешкоджав ринковим тенденціям щодо розширення грошової пропозиції. Крім того, ціновій стабільності сприяла підтримка прогнозованої динаміки обмінного курсу;

покращення ринкових очікувань. Відповідно до даних опитування керівників підприємств за IV квартал 2012 року, яке здійснюється Національним банком України, інфляційні очікування сягнули найнижчого значення за весь період проведення опитувань (2006 рік).

Достатньо тривале зниження цін сировинних продуктів з певним лагом позначалося на собівартості продукції з високим ступенем оброблення, що

сприяло зниженню показника базової інфляції. У березні 2013 року приріст **базового індексу споживчих цін** (далі – БІСЦ) становив **0,4 %** у річному вимірі порівняно з 0,8 % у грудні 2012 року. Відносно грудня 2012 року БІСЦ знизився на 0,2 %.

Темп приросту **індексу цін виробників промислової продукції** у березні 2013 року залишався на низькому рівні – 0,2 % у річному вимірі (порівняно з 0,3 % у грудні) та 0,9 % до початку року. Низькі темпи промислової інфляції зумовлювалися відсутністю суттєвого поживлення глобального попиту та відповідно збереженням низьких цін на промислові товари на світових ринках.

Зокрема **ціни на метали** на міжнародних ринках у березні 2013 року знизилися на 7,9 % у річному вимірі, що відображалось на динаміці цін у **металургії та обробленні металу** – продукція подешевшала на **5,9 %** у річному вимірі. Також це відображалось на динаміці цін у супутніх галузях виробництва: **металева руда** в березні 2013 року подешевшала на **15,9 %** у річному вимірі, **вартість виробництва коксу** – на **17,9 %**.

Реалізація грошово-кредитної політики

Ужиті наприкінці минулого року монетарні регулюючі заходи разом із помірно сприятливими макроекономічними результатами позитивно впливали на ринкові очікування та урівноваженість грошово-кредитного ринку.

За таких умов грошово-кредитна політика мала переважно нейтральний характер. З одного боку Національний банк України утримувався від зміни параметрів основних монетарних інструментів. З іншого – не перешкоджав тенденціям щодо збільшення ліквідності банківської системи (в умовах низького рівня інфляції та прогнозованого розвитку подій на валютному ринку).

Зазначене дало змогу в умовах цінової стабільності в державі підтримати сформовані наприкінці минулого року позитивні ринкові тренди в монетарній сфері та діяльності банків. Серед них слід виділити такі:

стабілізація валютного ринку, що проявлялося у зниженні попиту на іноземну валюту та збереженні прогнозованої динаміки обмінного курсу гривні. Так обмінний курс гривні відносно долара США на міжбанківському валютному ринку за січень – березень 2013 року знизився на 0,56 %;

посилення довіри до гривні. З початку року депозити населення в національній валюті зросли на **11,6 %**, у той час як в іноземній – зменшилися на **0,2 %**. Як наслідок показник **доларизації депозитів** за I квартал 2013 року знизився з 43,7 % до **41,6 %**;

розширення ресурсної бази банків. Приріст **загального обсягу депозитів (фізичних та юридичних осіб)** у I кварталі 2013 року становив **4,3 %**, тоді як в аналогічному періоді минулого року – 2,3 %. З метою створення додаткових стимулів для заощаджень населення Національний банк ужив заходів щодо

посилення системи гарантування вкладів, удосконаливши механізми кредитної підтримки Фонду гарантування вкладів з боку Національного банку у випадку виникнення екстреної потреби в ресурсах;

зростання ліквідності банківської системи. Середньоденний обсяг коррахунків банків у I кварталі 2013 року становив **25,6** млрд. грн. порівняно з 20,3 млрд. грн. в останньому кварталі минулого року;

зниження вартості коштів на всіх сегментах грошово-кредитного ринку. Так середньозважена ставка за кредитами в національній валюті за I квартал 2013 року зменшилася до **15,9** % з 17,6 %, на міжбанківському ринку – до **2,4** % з 8,1 %;

певне позбавлення кредитної активності банків. Загальний обсяг залишків кредитів за I квартал 2013 року збільшився на **1,4** % порівняно зі зменшенням на 0,3 % за відповідний період 2012 року.

Базові гроші, грошова маса та її складові

Певне покращення макроекономічної ситуації сприяло зростанню попиту на гроші.

Грошова маса за I квартал 2013 року зросла на **3,6** % – до **800,9** млрд. грн.

Зростання грошової маси відбувалося за рахунок збільшення коштів у національній валюті (на 5,6 %, або на 29,3 млрд. грн. – до 554,1 млрд. грн.), що відображало поліпшення ринкових очікувань та зростання довіри до грошової одиниці України. Валютна складова грошової маси за цей період зменшилася на 0,6 %, або на 1,6 млрд. грн. – до 246,8 млрд. грн.

Загальний обсяг депозитів за I квартал 2013 року підвищився на **4,3** % (за відповідний період 2012 року – на 2,3 %) – до **592,3** млрд. грн. Таке зростання відбулося виключно завдяки збільшенню депозитів у національній валюті (на 8,1 %), тоді як депозити в іноземній валюті за цей період зменшилися на **0,6** %.

У цілому динаміка депозитів у I кварталі 2013 року характеризувалася стабільним зростанням, яке відбувалося як за рахунок приросту депозитів суб'єктів господарювання, так і населення.

Так **депозити фізичних осіб** у I кварталі 2013 року збільшилися на **5,7** % – до **386,8** млрд. грн. Такий приріст досягнуто за рахунок зростання вкладень у національній валюті (11,6 %), тоді як депозити в іноземній валюті зменшилися на **0,2** %.

Депозити юридичних осіб за I квартал 2013 року збільшилися на **1,7** % – до **205,5** млрд. грн. Приріст депозитів у національній валюті становив **3,4** %, зменшення вкладень в іноземній валюті – **1,8** %.

Збільшення депозитної бази банків супроводжувалося покращенням їх строкової структури. Так *питома вага довгострокових депозитів* у їх загальному обсязі за станом на 01.04.2013 збільшилася до **36,1 %** із 34,7 % за станом 01.01.2013.

У цілому динаміка довгострокових депозитів у поточному році характеризувалася щомісячним зростанням, яке за підсумками I кварталу становило **8,6 %**.

Готівкова частина грошової маси за I квартал 2013 року збільшилася на **1,4 %** – до **206,1** млрд. грн. *Питома вага готівки* в грошовій масі за цей період зменшилася з 26,3 % до **25,7 %**.

Активне залучення банками коштів на депозитні рахунки сприяло прискоренню процесів мультиплікації коштів. За таких умов приріст монетарної бази на **0,3 %** – до **256,1** млрд. грн. за I квартал 2013 року, з одного боку, був цілком достатнім для обслуговування процесів економічного розвитку в умовах наявних темпів зростання ВВП, а з іншого – не провокував накопичення монетарних ризиків стабільності грошової одиниці.

Збільшення *грошового мультиплікатора* (до **3,13** за станом на 01.04.2013 порівняно з 3,03 за станом на 01.01.2013) відображало посилення здатності грошово-кредитної системи перерозподіляти наявні кошти та забезпечувало більш прискорені темпи збільшення грошової маси порівняно з монетарною базою.

Ліквідність банківської системи та напрями її регулювання

В умовах низьких інфляційних ризиків дії Національного банку України з регулювання ліквідності банківської системи спрямовувалися на збалансування грошово-кредитного ринку та створення умов для підвищення кредитної активності банків.

Це відповідним чином вплинуло на динаміку *коррахунків банків у Національному банку України, середньоденний обсяг яких* у I кварталі 2013 року (25,6 млрд. грн.) був на **26 %** більше порівняно з відповідним періодом 2012 року. Водночас за станом на 01.04.2013 обсяг коррахунків банків дещо зменшився порівняно з початком року (на **7,1 %**), що переважно обумовлювалося дією тимчасового чинника (перерахуванням платежів до бюджету в останній день кварталу).

Обсяг ліквідності банківської системи в I кварталі 2013 року був на достатньому рівні, що підтверджується зменшенням попиту на кредити рефінансування з боку банків, достроковим поверненням ними раніше отриманих від Національного банку України кредитів та підвищенням попиту на депозитні сертифікати Національного банку України.

З метою стимулювання розвитку фондового ринку, під час регулювання грошово-кредитного ринку Національний банк України, проводячи операції з підтримання ліквідності, надавав перевагу операціям з державними цінними паперами.

Здійснюючи операції на відкритому ринку, Національний банк України в I кварталі 2013 року *придбав державні облигації України* на загальну суму **16,2** млрд. грн. (сума за номінальною вартістю). Продаж цінних паперів зі свого портфеля Національний банк України протягом зазначеного періоду не здійснював.

Також чинником збільшення ліквідності банківської системи були операції Національного банку України з іноземною валютою. Так сальдо операцій Національного банку України на валютному ринку (уключаючи операції з Урядом) за I квартал 2013 року було додатним і становило **0,2** млрд. дол. США (в еквіваленті), що привело до випуску в обіг відповідного обсягу коштів в національній валюті.

Натомість через інші канали відбувалося вилучення коштів з обігу, зокрема:

обсяг операцій з рефінансування банків у I кварталі поточного року становив **6,1** млрд. грн. (у відповідному періоді минулого року – 10,5 млрд. грн.), з них частка операцій прямого репо – **75,6** %. *Обсяг повернення заборгованості за раніше наданими Національним банком України кредитами* за цей період становив **17,8** млрд. грн., з них майже **84** % за операціями прямого репо;

обсяг операцій з мобілізації коштів за I квартал 2013 року становив **40,1** млрд. грн. (у відповідному періоді 2012 року – 1,8 млрд. грн.), обсяг *повернення коштів* за цими операціями – **35,6** млрд. грн.;

обсяг коштів обов'язкових резервів банків на окремому рахунку в Національному банку України за I квартал 2013 року збільшився на **0,4** млрд. грн. – до **6,8** млрд. грн.

Довідково. Обсяг обов'язкових резервів, сформованих банками у встановленому нормативі, у березні 2013 року становив 19,5 млрд. грн.

Чинником зменшення ліквідності банківської системи був також *приріст готівки в обігу*, який за I квартал 2013 року становив **2,4** млрд. грн. (з урахуванням зміни коштів у касах банків).

Процентна політика та відсоткові ставки

Процентна політика Національного банку України в I кварталі 2013 року була спрямована на сприяння закріпленню сформованої наприкінці минулого року тенденції до зменшення вартості коштів в економіці.

Зазначеній тенденції насамперед сприяло довготривале утримання на низькому рівні інфляції, яка є однією із основних складових вартості коштів. Саме тому, демонструючи ринку свою рішучість і надалі утримувати інфляцію під контролем, Національний банк України упродовж зазначеного періоду утримувався від зміни параметрів облікової ставки, яка є базовою щодо інших ставок Національного банку України і за якою відбувалося розміщення ресурсів на щотижневих тендерах з підтримки ліквідності банків.

Ставки за іншими операціями Національного банку України також істотно не змінилися. Зокрема середньозважена ставка за усіма операціями рефінансування у I кварталі 2013 року становила 7,9 % річних порівняно з 8,1 % річних в

останньому кварталі 2012 року. Середньозважена ставка за мобілізаційними інструментами – 2,4 % порівняно з 2,6 % відповідно.

Одночасно через використання кількісних механізмів (сприяння зростанню ліквідності банків) створювалися додаткові сприятливі умови для зниження вартості коштів в економіці.

Також підтримці тенденції до зниження вартості коштів в економіці сприяло зростання ресурсної бази банків, а також позитивні зрушення в діяльності банків, у т.ч. досягнутих завдяки удосконаленню законодавства у минулому році.

У результаті всіх зазначених дій у березні 2013 року порівняно з груднем минулого року зменшилися середньозважені процентні ставки в *національній валюті* за:

кредитами – до **15,9 %** з 17,6 % відповідно;
депозитами – до **10,6 %** порівняно з 13,7 %;
угодами на міжбанківському кредитному ринку
 – до **2,4 %** з 8,1 %.

Середньозважені процентні ставки в *іноземній валюті* в березні поточного року порівняно з груднем 2012 року дещо збільшилися, зокрема за:

депозитами – до **5,6 %** з 4,8 %;
кредитами – до **10,0 %** з 9,3 %.

Кредити

Незважаючи на збільшення депозитної бази банків і вжиття Національним банком України заходів, спрямованих на підтримку процесів економічного розвитку, кредитна активність банків відновлювалася недостатньо високими темпами.

Серед причин низьких темпів відновлення кредитної діяльності банків слід виділити дві основні:

1) проблеми з виконанням судових рішень, що часто призводить до невиконання зобов'язань позичальниками. Йдеться, зокрема, про визнання недійсними кредитних договорів (рішення судів на користь позичальника), умови в позовах банків до боржників та затягування строків виконання рішень суду;

2) об'єктивне зменшення попиту на кредити у зв'язку з несприятливою ситуацією в світовій економіці, що позначається на зниженні попиту на продукцію українських виробників.

Водночас приріст обсягів кредитування в I кварталі поточного року був більшим, ніж у відповідному періоді минулого року.

Так *загальний обсяг залишків кредитів* за I квартал 2013 року збільшився на **1,4 %** (за відповідний період 2012 року зменшився на 0,3 %) – до **821,0** млрд. грн., зокрема в *національній валюті* – на **1,1 %**, тоді як в *іноземній* – збільшився на **2,0 %**.

Зростання загального обсягу кредитування відбулося переважно за рахунок залучення кредитів суб'єктами реального сектору економіки.

Загальний обсяг залишків кредитів, наданих *суб'єктам господарювання*, за I квартал 2013 року збільшився на **1,7 %** – до **637,2** млрд. грн., у тому числі в *національній валюті* на **0,5 %**, в *іноземній валюті* – на **4,1 %**.

Помірні темпи приросту кредитування корпоративного сектору протягом зазначеного періоду насамперед пояснюються наявністю значних зовнішніх ризиків та невизначеністю щодо подальшого розвитку ситуації на ринках.

Загальний обсяг кредитів, наданих *фізичним особам*, за I квартал 2013 року збільшився на **0,4 %** – до **183,9** млрд. грн.

Таке збільшення кредитування забезпечено виключно за рахунок отримання населенням кредитів у *національній валюті*, приріст загального обсягу яких за I квартал 2013 року становив **3,7 %**. Такій динаміці, зокрема, сприяло покращення кредитоспроможності фізичних осіб з огляду на збереження тенденції щодо зростання реальної заробітної плати.

В умовах заборони споживчого кредитування в іноземній валюті продовжували знижуватися залишки за кредитами, наданими населенню в *іноземній валюті*, загальний обсяг яких у I кварталі 2013 року зменшився на **3,5 %**.

Розвиток валютного ринку

У I кварталі 2013 року динаміка показників валютного ринку України перебувала під впливом таких двох визначальних чинників:

стійкого перевищення надходжень іноземної валюти від нерезидентів над переказами на їх користь – на **2,5** млрд. дол. США, в еквіваленті (водночас обсяг *чистих* валютних надходжень порівняно з відповідним періодом 2012 року знизився на **20 %** переважно через зменшення експортної виручки);

триваючого з кінця 2012 року поступового зниження *чистого* попиту на іноземну валюту. У цілому за I квартал 2013 року він скоротився на безготівковому сегменті міжбанківського валютного ринку в **3,1** раза, а на готівковому сегменті – у **3,5** раза порівняно з відповідним періодом попереднього року.

Останнє позитивно позначилося на стані валютного ринку, сприяючи підвищенню його збалансованості, а також передбачуваності динаміки ринкового курсу гривні.

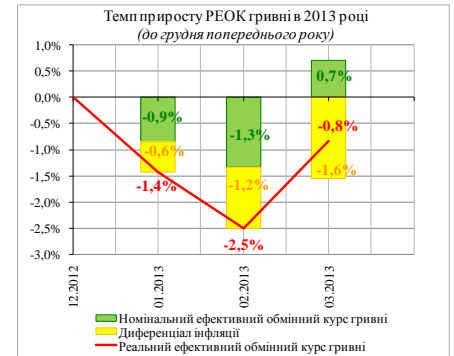
У той самий час динаміка попиту та пропозиції на міжбанківському валютному ринку України в I кварталі 2013 року була нерівномірною. У зв'язку з

цим Національний банк України проводив на міжбанківському валютному ринку операції як з продажу, так і з купівлі іноземної валюти. Від’ємне сальдо його *валютних інтервенцій* становило **827,3** млн. дол. США, що майже в **5** разів менше порівняно з IV кварталом 2012 року.

Офіційний курс гривні до долара США за I квартал 2013 року не змінився (7,9930 грн./дол. США). Відносно євро гривня укріпилася на **2,87 %** (10,2350 грн./євро), а відносно російського рубля – на **2,01 %** (2,5787 грн./10 рублів).

У січні – березні 2013 року *реальний ефективний обмінний курс гривні* знизився на **0,8 %** порівняно з груднем 2012 року. Номінальний ефективний обмінний курс гривні за цей період посилювався на 0,7 % у зв’язку зі зміцненням на міжнародних ринках долара США відносно євро. Водночас інфляційний диференціал зменшився на 1,5 %, оскільки інфляція в Україні була нижчою, ніж її середньозважений рівень в країнах – основних торговельних партнерах. Завдяки цьому українські виробники отримали цінові переваги як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринках збуту їх продукції.

Обсяг міжнародних резервів збільшився за I квартал 2013 року на **0,7 %** і за станом на 01.04.2013 перевищив **24,7** млрд. дол. США (в еквіваленті). Урядом України та Національним банком України вчасно здійснювалися планові платежі з погашення та обслуговування державного та гарантованого державою боргу (2 189,7 млн. дол. США в еквіваленті), у тому числі за зобов’язаннями за кредитом “Стенд-бай”, отриманим від МВФ (1 406,4 млн. дол. США в еквіваленті).

Позитивно на динаміку міжнародних резервів у I кварталі 2013 року також вплинули надходження коштів від розміщення Урядом України ОЗДП (1 027,6 млн. дол. США), ОВДП (2 444,9 млн. дол. США в еквіваленті) та казначейських зобов’язань (3,5 млн. дол. США) в іноземній валюті.

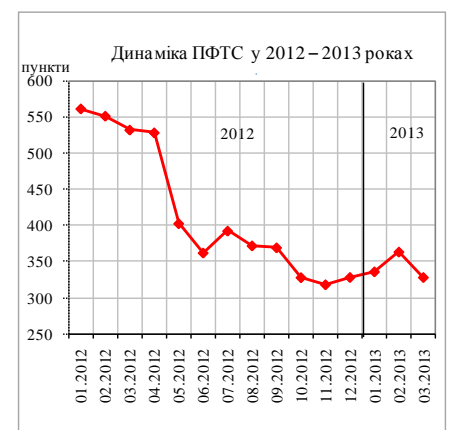
Розвиток фондового ринку

За I квартал 2013 року значення *індексу ФБ ПФТС* майже не змінилося (зменшився на 0,06 пункту, або на 0,02 %) і за станом на 01.04.2013 становило **328,63** пункту.

Обсяги торгів на торговельному майданчику ФБ ПФТС у I кварталі 2013 року зменшилися до **16,2** млрд. грн. порівняно з 21,5 млрд. грн. у відповідному періоді 2012 року.

Обсяги торгівлі в I кварталі 2013 року порівняно з відповідним періодом минулого року:

а) збільшилися:

корпоративними облигаціями – у **2,1** раза – до **8,6** млрд. грн.;

акціями – у **2,5** раза – до **0,5** млрд. грн.;

б) зменшилися:

облигаціями внутрішньої державної позики (далі – ОВДП) – у **2,4** раза – до **7,2** млрд. грн.

Операції з муніципальними цінними паперами у зазначеному періоді не проводилися.

Міністерство фінансів України в I кварталі 2013 року розмістило ОВДП на загальну суму **15 532,66** млн. грн. та **2 444,90** млн. дол. США, з яких:

обсяг коштів, що надійшли до Державного бюджету України за результатами проведення аукціонів з первинного розміщення ОВДП (із 70 оголошених аукціонів відбулося 37), становив **7 532,66** млн. грн. (із середньозваженою дохідністю 13,16 % річних) та **2 444,90** млн. дол. США (із середньозваженою дохідністю 7,87 % річних);

випущено ОВДП для збільшення статутного капіталу НАК “Нафтогаз України” на загальну суму **8 000** млн. грн. із середньозваженою дохідністю **14,30** % річних.

Погашення ОВДП і сплата доходу за ними здійснювалися своєчасно та в повному обсязі. Обсяг виплат за ОВДП за I квартал 2013 року становив **10 610,73** млн. грн., **305,87** млн. дол. США та **4,92** млн. євро, у тому числі основний борг – **6 710,33** млн. грн. та **260,90** млн. дол. США, сплата доходу – **3 900,40** млн. грн., **44,97** млн. дол. США та **4,92** млн. євро.

Загальний обсяг ОВДП, що перебувають в обігу (за сумою основного боргу), за I квартал 2013 року збільшився на **14,2** % і становив **212,1** млрд. грн.

Обсяг укладених угод на **організованому вторинному ринку** державних цінних паперів за I квартал 2013 року становив **60 943,95** млн. грн., тоді як за відповідний період 2012 року – **22 662,44** млн. грн. *Середньозважений рівень дохідності*, за яким укладалися угоди на організованому вторинному ринку державних боргових зобов’язань, у I кварталі 2013 року становив **10,59** % (у відповідному періоді 2012 року – 12,44 %).

Перспективи розвитку грошово-кредитного ринку

Відповідно до Основних засад грошово-кредитної політики на 2013 рік (схвалені рішенням Ради Національного банку України від 05.09.2012 № 16) головним критерієм успішності проведення грошово-кредитної політики є підтримання в середньостроковій перспективі (від 3 до 5 років) низьких стабільних темпів інфляції, що вимірюються індексом споживчих цін. Річний показник приросту індексу споживчих цін у 2013 – 2014 роках має стабілізуватися в межах 4 – 6 %, а починаючи з 2015 року, – утримуватися в межах 3 – 5 %.

Основними засадами грошово-кредитної політики визначено, що в 2013 році і в подальших роках реалізація грошово-кредитної політики здійснюватиметься на засадах монетарного режиму, що базується на цінній стабільності. Зазначене передбачає дотримання визначених принципів, серед яких:

безумовна пріоритетність цілі щодо цінової стабільності та підпорядкування їй усіх інших цілей і завдань;

орієнтація на середньострокову перспективу;

відсутність зобов'язань щодо утримання на певному рівні або в певних межах обмінного курсу гривні. Водночас уживатимуться заходи щодо уникнення його суттєвих коливань;

тісна співпраця з Урядом;

прозорість діяльності Національного банку України перед суспільством.